

Znak sprawy:

Typ pisma:

Data pisma:

Informacja o nowym programie Aktywny Rodzic

od 1 października 2024 r. będą obowiązywać przepisy nowej ustawy o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic”.

Ustawa ta wprowadza program Aktywny Rodzic dla rodziców i opiekunów dzieci do lat 3, na który składają się trzy nowe świadczenia, tj.:

- świadczenie aktywni rodzice w pracy,
- świadczenie aktywnie w żłobku,
- świadczenie aktywnie w domu.

Świadczenie aktywni rodzice w pracy

Świadczenie aktywni rodzice w pracy będzie przysługiwało na **każde** dziecko w wieku od 12. do 35. miesiąca życia **aktywnym zawodowo**:

- **matce albo ojcu**, z którą/którym dziecko wspólnie mieszka i pozostaje na jej/jego utrzymaniu,
- **opiekunowi faktycznemu dziecka** (czyli osobie, która faktycznie się nim opiekuje i wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka),
- **osobie**, która pełni funkcję **rodziny zastępczej** albo osobie, która prowadzi **rodzinny dom dziecka**.

Świadczenie nie będzie przysługiwało, jeśli:

- dziecko uczęszcza do żłobka, klubu dziecięcego lub jest pod opieką dziennego opiekuna – w takim przypadku będzie można ubiegać się o świadczenie aktywnie w żłobku lub aktywnie w domu,
- dziecko uczęszcza do przedszkola – w takim przypadku będzie można ubiegać się o świadczenie aktywnie w domu.

Świadczenie aktywni rodzice w pracy będzie przysługiwało osobom aktywnym zawodowo, czyli osobom wykonującym pracę zarobkową (np. jako pracownik, zleceniobiorca, osoba prowadząca działalność gospodarczą, rolnik, funkcjonariusz tzw. służb mundurowych), oraz osiągającym minimalny poziom przychodów określony przepisami ustawy.

Wysokość świadczenia wyniesie **1500 zł** miesięcznie na dziecko, a jeżeli dziecko ma orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji – **1900 zł** miesięcznie.

Gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną, każde z rodziców otrzyma połowę kwoty świadczenia.

Świadczenie aktywnie w żłobku

Świadczenie będzie przysługiwało rodzicom i opiekunom dzieci, które uczęszczają do żłobka, klubu dziecięcego lub są objęte opieką dziennego opiekuna, na dofinansowanie kosztów objęcia dziecka opieką w tych placówkach.

Kwota świadczenia wyniesie **1500 zł** miesięcznie na dziecko, a jeżeli dziecko ma orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji – **1900 zł** miesięcznie, **nie więcej jednak niż wysokość miesięcznej opłaty ponoszonej przez rodzica/opiekuna** za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna.

Gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną, każde z rodziców otrzyma połowę kwoty świadczenia.

Świadczenie aktywnie w żłobku nie będzie przysługiwało, gdy ponoszona przez rodzica/opiekuna miesięczna opłata za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna będzie wyższa niż ustawowo określony maksymalny koszt pobytu dziecka w takiej placówce. Od 1 października 2024 r. do 31 marca 2025 r. limit ten wynosi 2200 zł.

Świadczenie aktywnie w domu

Świadczenie aktywnie w domu będzie przysługiwało:

- **matce albo ojcu**, z którą/którym dziecko wspólnie mieszka i pozostaje na jej/jego utrzymaniu,
- **opiekunowi faktycznemu dziecka** (czyli osobie, która faktycznie się nim opiekuje i wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka),
- na **każde** dziecko w wieku od 12. do 35. miesiąca życia,
- w wysokości **500 zł** miesięcznie na dziecko.

Gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną każde z rodziców otrzyma połowę kwoty świadczenia, czyli 250 zł miesięcznie.

Świadczenie nie przysługuje, gdy na dane dziecko rodzic lub opiekun pobrał rodzinny kapitał opiekuńczy w łącznej kwocie 12 tys. zł, nawet jeżeli dziecko nie ukończyło jeszcze 35. miesiąca życia.

Z wnioskiem o jedno z nowych świadczeń będzie można wystąpić najwcześniej 1 października 2024 r.

Wniosek o świadczenie aktywni rodzice w pracy i aktywnie w domu można złożyć najwcześniej w 12. miesiącu życia dziecka. Prawo do świadczenia aktywni rodzice w pracy i aktywnie w domu zostanie ustalone od miesiąca, w którym wniosek wpłynie do ZUS.

Wniosek o świadczenie aktywnie w żłobku można złożyć najwcześniej w dniu, w którym dziecko zacznie uczęszczać do żłobka lub klubu dziecięcego albo trafi pod opiekę dziennego opiekuna.

Jeśli wniosek o świadczenie aktywnie w żłobku zostanie złożony:

- w ciągu 2 miesięcy od dnia, w którym dziecko zaczęło uczęszczać do placówki – prawo do świadczenia zostanie ustalone od tego dnia,
- w ciągu 3 miesięcy od 1 października 2024 r. (czyli od dnia wejścia w życie ustawy) – prawo do świadczenia zostanie ustalone od 1 października 2024 r.

Wniosek będzie można złożyć elektronicznie przez:

- konto PUE ZUS,
- portal MRPiPS Emp@tia,
- bankowość elektroniczną (usługa dostępna w wybranych bankach i spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych – SKOK).

Osoby, które mają przyznane prawo do rodzinnego kapitału opiekuńczego albo do dofinansowania do żłobka na okres po 30 września 2024 r., zachowują prawo do tych świadczeń i mogą je pobierać do końca okresu, na jaki zostały przyznane. Od 1 października 2024 r. będą mogły jednak wystąpić z wnioskiem o przyznanie jednego ze świadczeń w programie Aktywny Rodzic. Prawo do dofinansowania do żłobka albo do rodzinnego kapitału opiekuńczego zostanie wówczas uchylone, a w zamian przyznamy jedno z nowych świadczeń – aktywnie w żłobku (w wysokości maksymalnej 1500 zł/1900 zł miesięcznie), aktywnie w domu (w wysokości 500 zł miesięcznie) albo aktywni rodzice w pracy (w wysokości 1500 zł/1900 zł miesięcznie – jeśli dziecko nie uczęszcza do przedszkola, żłobka, klubu dziecięcego albo nie jest objęte opieką dziennego opiekuna).

Kiedy rodzic lub opiekun dziecka nabędzie prawo do jednego z nowych świadczeń, nie będzie miał możliwości powrotu do otrzymywania rodzinnego kapitału opiekuńczego lub dofinansowania do żłobka/klubu dziecięcego/opiekuna dziennego.

Szczegółowe informacje o zasadach przyznawania nowych świadczeń z programu Aktywny Rodzic znajdują się na stronie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pod adresem www.gov.pl/web/rodzina/aktywny-rodzic oraz na stronie ZUS www.zus.pl.

Podstawa prawna

Art. 75 ust. 14 ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka - „Aktywny rodzic” (Dz. U. z 2024 r. poz. 858)

Art. 15b ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2024 r. poz. 307)